

ЗАПИСНИК
од 48-та (јавна) седница на Советот
одржана на 24.10.2012 година

Присутни членови на Советот: м-р Зоран Трајчевски, акад. Бојан Шоптрајанов, Бранко Радовановиќ, м-р Алма Машовиќ, м-р Борис Арсов, м-р Методија Јанчески, Лазо Петрушевски, м-р Васко Петревски, Селвер Ајдини, Замир Мехмети, Селадин Џезаири, Столе Наумов, Антонио Јовановски, Методи Стоименовски

Отсутни членови на Совет: м-р Милаим Фетаи (оправдано отсутен).

Присутни од Стручна служба: м-р Андриана Скерлев – Чакар, Огнен Неделковски, м-р Емилија Јаневска, м-р Емилија Петревска - Камењарова и Ружица Бошнакоска - Јотевска.

Присутни: проф. д-р Катерина Колозова, Артан Садики, Ана Блажева, Викторија Боровски, Владимир Давчев, Влатко Александров од ТВ Телма, Мирослава Станоевска од Фокус, Михајло Видимлиски од 24 часа Вести, Паунова Даниела од Комитет за заштита од дискриминација, Сања Јовановска од ТВ Телма, Соња Казиовска од Дневник, Неда Чаловска од Хелсиншки комитет, Зоран Докузовски од ТВ Телма, Фаола Јојарт, Соња Самарџиева од МТВ, Савовска Марија.

Претседателот на Советот, м-р Зоран Трајчевски ја отвори 48-та јавна седница на Советот за радиодифузија на РМ.

Предлози за дополнување и измена на дневниот ред не беа понудени. Советот едногласно, го усвои следниот:

Дневен ред

1. Родот во телевизиските програми: резултати од истражувањата на третманот на родовите прашања и на претставувањето на жените и мажите - презентација на проф. д-р Катерина Колозова.

Точка 1

Претседателот на Советот, м-р Зоран Трајчевски, на почетокот ги поздрави сите присутни. Во однос на презентацијата, "Родот во телевизиските програми: резултати од истражувањата на третманот на родовите прашања и на претставувањето на жените и мажите", рече дека еднаквоста на мажите и жените не е ништо друго туку лакмусов тест за да се осознае вистинитоста и зрелоста на демократијата во европските земји. Рече дека од презентацијата ќе се осознае како и колку во телевизиските програми во Република Македонија се третираат родовите прашања и на кој начин се прикажуваат жените и мажите. Објасни дека станува збор за две истражувања кои нудат одговори на некои од аспектите на сложениот проблем на третирање на родот во медиумите, за чија реализација Советот за радиодифузија ја ангажирал проф. д-р Катерина Колозова, директор на Институтот за општествени и хуманистички науки од Скопје, професор по филозофија, родови студии и социологија и главен уредник на списанието „Идентитети“. Проф. д-р Катерина Колозова и нејзиниот стручен тим во изминатиот период анализирале примероци од програми кои опфаќаа вести информативни и забавни емисии од неколку телевизии на државно ниво. Спомена дека двете истражувања, Советот за радиодифузија ги спроведе согласно обврската од Законот за еднакви можности на мажите и жените, донесен на почетокот од 2012 година. Се надева дека тие ќе отворат врата за еден посеопфатен начин на гледање и

преставување на темите од широк општествен интерес во медиумите, воведувајќи ја родовата перспектива.

Проф. Д-р Катерина Колозова, му се заблагодари на Претседателот на Советот, м-р Зоран Трајчевски и воопшто на Советот за радиодифузија за можноста да се спроведе истражувањето и упати благодарност до асистентите магистри од Институтот кои помогнале успешно да се спроведе наведеното истражување. Исто така се заблагодари на вработените од Советот кои ги подготвиле примероците, олеснувајќи ја во голема мера работата во процесот на истражувањето.

Проф. Д-р Катерина Колозова, на почетокот објасни дека биле дефинирани два различни примероци од телевизиски емисии и два различни инструменти (прашалници) кои се користеле за да се спроведе анализа на содржина и дискурзивна анализа врз содржините од примерокот. Примероците биле извлечени од програмите емитувани во текот на мај 2012 година на националните терестријални телевизии и тоа МТВ1 и МТВ2 од јавниот сервис и ТВ Алсат-М, ТВ Канал 5, ТВ Сител и ТВ Телма од комерцијалните телевизии. Овие сервиси биле избрани затоа што заедно имаат најголем удел во гледаноста, односно имаат најголем потенцијал да влијаат врз јавноста. Првиот примерок се состоел од емисии со информативна функција (вести и информативни емисии) и бил примарно користен за анализата на родовите прашања. Другиот примерок го сочинувале емисии со забавна функција кои првенствено биле користени за анализа на претставувањето и прикажувањето на жените и мажите.

При конципирањето на истражувањата, проф. Колозова тргнала од претпоставката дека прашањето на претставување и третманот на родовите прашања треба да се анализираат како во информативните, така и во забавните емисии и дека треба да се изготват прашалници соодветни за двете категории емисии, кои би донеле податоци релевантни за двете истражувани теми.

Едниот примерок се состоел од по седум изданија од централните дневно информативни емисии на секоја од ТВ станиците и од избор од нивните информативни емисии. Притоа, вестите беа извлечени од различни денови од четирите недели во месецот, така што сите тие оформиле една седмица. Што се однесува до информативните емисии, со овој примерок биле опфатени сите мајски изданија на емисиите „Ако е...“ и „Без пардон“ на МТВ1, „Солзи и радост“ на МТВ2, „Патот кон“ и „Во центар“ на Алсат-М, „X/O“ и „Код“ на Канал 5, „Круг“ на Сител и „Пазар и пари“ на Телма.

Вториот примерок се состоел од: „Тротоар њуз“ на МТВ1, „Седумка“ на МТВ 2, „Пицикато“ на Алсат-М, „Екстра ексклузив“ на Канал 5, „Бекстејџ“ на Сител, и „Шестиот ден“ на Телма, поточно од сите нивни изданија емитувани во мај 2012, освен во случајот на „Шестиот ден“ кој трае значително подолго од другите програми во овој примерок, поради што биле анализирани две негови изданија.

Најважните квантитативни податоци покажале дека во вкупниот број мониторирани емисии се појавува несразмерно поголемо присуство на мажите наспроти жените. Имено, вкупниот број на прикажани мажи е 1733 наспроти прикажани 682 жени, или во проценти: 71,8% мажи наспроти 28,2%

За централното прашање на ова истражување, третманот на основните вредности на родовата еднаквост, најмногу говори присуството на жените како активни креатори на јавниот политички, културен и општествен дискурс. Еднаквата родова застапеност во јавниот дискурс е директна слика, но и генератор на учеството на жените во јавната сфера (која првенствено ги вклучува професионалниот, политичкиот живот и граѓанското општество). Имено, во вкупно сите мониторирани емисии (во периодот на мај 2012), како гости во емисиите и како лица кои даваат изјави во својство на стручни и политички авторитети се појавуваат 732 мажи наспроти 165 жени.

На пример, од вкупниот број набљудувани забавни и информативни емисии прикажани на Сител и МТВ1, се бележи појавувања на 638 мажи и 271 жена. Во

илустративните, визуелни подлоги се појавуваат 118 мажи и 80 жени. Во улога на експерти, авторитети од каков и да е јавен вид, жените се појавуваат во длабока асиметрија со мажите. Имено, соодносот е 61 жена наспроти 315 мажи. На Канал 5 и Телма, од вкупниот број анализирани емисии, со свои експертски изјави или изјави од позиција на авторитет (политички, новинарски и сл.) се јавуваат 158 мажи наспроти 61 жени. Во забавните емисии на Канал 5 и Телма, се забележува поголемо присуство на жените наспроти мажите. Од сите анализирани информативни емисии на МТВ2 и Алсат-М, за периодот на мај 2012, установено е дека во својство на лица кои даваат стручни или политички изјави се појавуваат 208 мажи наспроти само 21 жена. За разлика од асиметријата во информативните емисии, во забавните соодносот е помал и во прилог на жените: изјави даваат 28 мажи наспроти 21 жена, додека визуелно се претставени повеќе жени одошто мажи (38 наспроти 27).

Суштинското преплетување на темите на родовите прашања и прашањето на родовото претставување најјасно се препознава во едно обединувачко сознание што произлегло во двете анализи. Имено, сè поголемото исчезнување на употребата на женската наставка кај именките, особено кај оние што се однесуваат на значајни општествени и политички функции, е едновремено родово прашање како и прашање на претставување. Трендот на родова сензитивизација на јавниот говор, чиј подем се одвиваше во текот на втората половина од првата деценија на 2000-те, бидува заменет од спротивната тенденција на родова неутрализација. Родовата неутралност истовремено значи бришење на видливоста на учеството на жените во јавната сфера како човеково право на жените и маскулинизација на претставата за јавните општествени и политички позиции. Во овој случај, прашањето на претставување и човековото прашање на учество на жената во јавниот живот се неразделно, суштински вградени едно во друго. Сензитивизацијата на јавниот говор од родов аспект е сè посилен и понагласен тренд во јазиците на Европската унија кои имаат родово определени наставки, преку кои се обезбедува видливост на учеството на жените во јавниот простор и се испраќа пораката дека значајните општествени позиции може и треба да бидат заземани и од жени. Кај нас, иако ова правило во извесен период беше воспоставено (со користење на изразите „министерка“, „канцеларка“, кои звучеа сосема природно кога ќе ги слушневме во медиумите), во последно време, сè повеќе се напушта и бидува наследено од неоконзервативниот тренд на маскулинизација на именките кои се однесуваат на јавни функции. Оваа маскулинизација се претставува како неутралност, без да се има на ум дека неутралноста значи и неутрализација на еден од родовите.

Во однос на Анализата на родовите прашања во програмските концепти и содржини на средствата за јавно информирање ги посочи клучните заклучоци и препораки. Имено рече дека како и останатите општествени и културни вредности, така и залагањето за еднаквост меѓу родовите се спроведува по пат на подигање на свеста на јавноста. Клучен дел од јавноста се, секако, електронските медиуми. И покрај едностраноста на пораката што е определувачка посебност на телевизиските медиуми, сепак, постојат форми внатре во медиумот кои овозможуваат интеракција. Дополнително, во ерата на масовно користење на интернет, интеракцијата со ТВ медиумите во државата е овозможена и по пат на форумите на интернет страниците на телевизиите. Во една ваква динамизирана размена меѓу медиумите и нивната публика, многу побрзо и поефикасно може да се спроведе мисијата на постојаното подигање на свеста во поглед на родовите прашања.

Несомнено, медиумите не се пасивно, безинтересно огледало на стварноста туку и нејзини активни креатори. Јавниот говор што го произведуваат воведува или исклучува определени вредности. Точното, прецизно известување не е единствената дејност на медиумите. Медиумите, исто така, прават избор за тоа што и колку ќе се известува. Па така, изборот да се покријат родово релевантните теми наведени на

почетокот од оваа анализа е прашање на свесна одлука на медиумите. Со други зборови, потребна е проактивна вклученост на телевизиите во промовирањето на вредностите на еднаквоста меѓу машкиот и женскиот род, а со тоа и за надминување на родовата асиметрија во јавниот дискурс.

Имено, она што би го препорачале поконкретно е:

- Зголемено присуство за најмалку 30% на жени во својство на стручни и политички авторитети што ќе го одразува минималниот праг на државата за учеството на жените во политичкиот живот.

- Воведување на теми кои директно ги засегаат прашањата на еднаква родова застапеност во структурите на одлучување, во општествената и политичката сфера и прашањето за надминување на родовата стереотипизација во културата и јавниот говор.

- Воведување теми кои се од суштествен интерес за еднаквоста меѓу родовите во Македонија: економската еднаквост/нееднаквост (разликите во примањата помеѓу мажите и жените, од околу 27% во прилог на мажите), семејното насилство врз жените и трговија со малолетни девојки (особено кај помалите етнички заедници).

Придружна препорака:

Со цел да се зголемат компетенциите на новинарите и уредниците во поглед на темите од областа на родовата еднаквост како и да се подигне нивната свесност за значајноста на овие прашања, се препорачува да се организираат обуки и јавни дебати. Се препорачува содржините на овие настани како и методите на нивно пренесување да бидат дизајнирани на начин кој ќе соодветствува на потребите на целната група на која ѝ се наменети.

Во однос на втората анализа, Анализата на начинот на прикажување и претставување на жените и мажите во програмските концепти и содржини, рече дека родовата еднаквост е вредност што треба да се гради со подигање на свеста на јавноста, во која влегуваат и медиумите и нивната публика. Медиумите никогаш не се пасивно, безинтересно огледало на стварноста туку и нејзини активни креатори. Јавниот говор што го произведуваат воведува или исклучува определени вредности. Точното, прецизно известување не е единствената дејност на медиумите. Медиумите исто така прават избор за тоа што и колку ќе се известува, како ќе биде прикажано односно каква претстава за него ќе создадат, сеедно дали по пат на говор или визуелно претставување.

Затоа, за да се промовира вредноста на родова еднаквост, се препорачува електронските медиуми да му пристапат проактивно на прашањето на родова асиметрија во прикажувањето.

Имено, поконкретно е препорачано:

- Зголемено присуство на жени во прилозите по пат на прикажување кое ќе се темели на сензибилизираност во поглед на родовата еднаквост како општествена вредност.

- Зголемено присуство на жени во активна и авторитетна улога, во делот на визуелната подлога како и во својство на личности кои даваат стручни или политички значајни изјави.

- Одбегнување на сексуална објективизација на жените во визуелното прикажување. Поточно, потребно е нејзино потполно исклучување секаде каде што темата не се однесува експлицитно на прашања на сексуалноста.

Придружна препорака:

За да се постигнат заложбите вградени во штотуку изнесените препораки, потребно е да се одржуваат обуки за новинарите, но и јавни дебати, од типот на симпозиуми, панели, конференции и слично на кои ќе се расправа за вредностите на родовата еднаквост и неопходноста од унапредување на правата поврзани со нив.

Дискусија:

Членот на Советот, Сељадин Џезаири, во однос на членувањето на професиите во женски род, (новинар-ка, доктор-ка и сл.), рече дека во програмите на МТВ 2 на албански јазик и во програмите на ТВ Алсат М, тоа се почитува. Исто така рече дека целосно се согласува со препораката медиумите во иднина да имаат поактивен пристап во однос на прашањето за еднаквата родова застапеност. Во контекст на неговата дискусија како пример од неговото четиригодишно работно искуство во британскиот јавен сервис „Би-Би-Си“ наведе дека кога бил водител на дебатна емисија имал обврска од поканети четири гости во емисија најмалку една од нив да биде жена и секогаш успеал во истото. Предложи оваа обврска, како начин на уредувачка политика, да се воведо во пракса и кај медиумите во Република Македонија. На крајот додаде дека, според него, кога станува збор за членувањето на професиите со женската наставка, главниот збор по тоа прашање треба да го имаат јазичарите, а останатите да го поддржат.

Членот на Советот, акад. Бојан Шоптрајанов, рече дека многу внимателно ја слушал презентацијата на проф. Катерина Колозова и смета дека е мошне интересен проблемот што се обработува во анализата на родот во телевизиските програми. Како пример наведе дека на Институтот по хемија, со години и децении има повеќе жени од мажи вработени како професорки и асистентки. Но, дали дел од тие жени ќе бидат спремни да истапат јавно, со цел да го кажат нивното мислење или став во одредени емисии на медиумите, тоа претставува друг проблем и отвора друго прашање за анализа. Прашањето за родовата еднаквост е прашање кое треба да биде на дневен ред, но не треба да се оди во крајности. Во однос на употребата на женската наставка рече дека министерка не значи дека е и помалку министер. Убеден е дека медиумите можат да сторат многу повеќе на полето на третманот на родовите прашања и на еднаквото претставувањето на жените и мажите во телевизиските програми.

Проф. д-р Катерина Колозова, рече дека жените имаат право да не бидат именувани со женска наставка доколку не го сакаат тоа. Несигурноста на жената за јавен настап, несигурноста на жената да учествува во јавната сфера произлегува од родовата инфериорна поставеност. Доколку медиумите, рече, се потрудат да промовираат поинаква слика за жената, каде жената може да се види и замисли како „атрактивен гостин“ во студио, авторитетна, уверлива, ако медиумите креираат еманципирана слика за жените, тие и самите себе си ќе се доживуваат еманципирано.

Членот на Советот, Столе Наумов, во однос на употребата на женската наставка, рече дека проблемот е внатре во родот (интра родот). Наведо дека во Франција веќе биле направени одредени промени кои ги решаваат проблемите на тоа поле. Како пример наведе дека „господин“ се употребува за сите мажи, од сите возрасти. Истата промена е направена и за жената каде е забрането употребата на изразот госпоѓица. За интра родот, во овој случај кај жените, секогаш е потребна поголема активност и храброст. Смета дека жената на некој начин ја ограничува и мајчинскиот инстинкт, односно дека таа самата смета дека поради семејството и децата не треба многу време да биде оддалечена од нив. Понуди еден предлог за размислување во решавање на проблемот со родовата еднаква застапеност во програмите на медиумите. За да се направи одредена еднаквост мора, прво, како иницијална каписла, да се направи позитивна дискриминација, како што се направи во Парламентот на РМ, со определување на законска квота. Република Македонија може да се пофали во моментот со висока застапеност на жени во нејзиниот Парламент. Значи, со одредени законски решенија може да се придонесе кон решавање на проблемот. Даде една забелешка која честопати може да се види во програмите на медиумите, односно доколку се повикаат жени, експерти по одредена научна област, наместо да бидат третираны како експерти за темите за кои се специјализирани, од нив ќе биде побарано да одговараат на прашања поврзани со 8-ми март, или прашања од типот дали некогаш сте помислиле да бидете маж и што би направиле доколку сте

машко. Истото се случува кога професори од ромска припадност ги бараат за мислења поврзани со ромски прашања, иако на пример гостинот е добар економист, и зошто не би побарале мислење за економски прашања. На крајот посебно потенцира дека медиумите не треба секогаш да се обвинуваат за секој проблем. На медиумите во моментот не им е битно дали изјавата ќе биде земена од жена или маж, но важно е да се добие брза и квалитетна информација.

Членот на Советот, м-р Васко Петревски, рече дека како општество сме горди и се трудиме да го зачуваме патријархалниот начин на воспитување на децата, кои од своја страна си носи свои вредности. Исто така наведе дека улогата на жената во семејството е комплексна и не мора да биде на штета на нејзината кариера.

Проф. д-р Катерина Колозова рече дека, доколку сметаме оти Петревски е во право, односно оти патријархализмот е израз на една плебисцитарна волја, тоа ќе значи дека сме директно спротивставени на Националниот план на родова еднаквост, бидејќи патријархализмот значи родова нееднаквост. Конзервативните определени вредности, како многудетно семејство или слично, не мора да се вредности кои што се инсталираат на сметка на женските права. Патријархализмот може да се промовира како вредност, но не мора истовремено да се промовира и патријархализам. Проф. д-р Катерина Колозова рече дека познава многу жени кои се универзитетски професорки кои имаат и пет деца. Односно промовирањето на една вредност не треба да биде на штета на друга вредност и нема потреба во пакет да се продава патријархализам ако сака да се продадете наталитет.

Членот на Советот, м-р Васко Петревски, постави уште едно прашање, дали кога ќе се постигне целта на еднаквата родова застапеност на сите полиња во општеството, дали тогаш се уште ќе има потреба да се отстапи местото прво да седне жената, односно до каде оди родовата еднаквост?

Проф. д-р Катерина Колозова рече дека не станува збор за родова релативизација или маскулинизација на жените. Напротив станува збор за афирмирање на родовата разлика и еманципирање на таа родова разлика. Да се биде еднаков според права, не значи да се биде ист, и да не се разликуваме по ништо. Треба да се афирмираат разликите помеѓу нас, но тие да не прават помалку, ниту повеќе рамноправни во општеството.

Членот на Советот, Бранко Радовановиќ, смета дека ова истражување не треба да претставува напад врз одредена медиумска куќа. Ова истражување треба да даде основа или рамка за една поширока и подлабока понатамошна анализа. Трудот кој го вложил тимот на проф. д-р Колозова претставува сложена работа и треба до крај да се почитува.

Членот на Советот, м-р Методија Јанчески, на проф. д-р Катерина Колозова и постави прашање во врска со исчезнувањето на употребата на женската наставка кај именките, односно дали во тој поглед има одредени светски компаративни искуства?

Проф. д-р Катерина Колозова одговори дека на таа тема со нејзиниот стручен тим имаат работено во една претходна студија. Објасни дека во Европа е тренд во официјалните документи, секогаш (кај сите јазици кои го дозволуваат тоа), да се користи женската наставка, онаму каде лингвистички е можно. Во Република Македонија во еден претходен период се случи воведувањето на наставките, додека во сегашниот период се забележува постепено исчезнување на наставките. Во Европа, ова е прашање на основна политичка коректност во обраќањето.

Членот на Советот, м-р Методија Јанчески, во врска со нејзината индивидуална активност и во рамките на нејзината активност во одредени здруженија, ја запраша кои се конкретните резултати што на ова поле се постигнати?

Проф. д-р Катерина Колозова рече дека е првиот доцент по Родови студии, заедно со нејзините колеги и колешки е основач на првиот Центар за родови студии, и дека потоа се основани првите акредитирани магистерски студии. Со нејзините колеги

и колешки перманентно работат на полето на истражувањата од оваа проблематика. Смета дека со обуките кои им ги давале на женските организации во изминатите десет години имаат постигнато многу, како на пример од еден клуб на жени, кои организирале тортијади на почетокот на 90-те, заеднички успеале истите да се трансформираат во вистински организации за застапување на родовата еднаквост.

До проф. д-р Колозова, од непретставено женско лице од редот на слушателите, и беше поставено следново прашање: "Бидејќи тимот кој учествувал во реализација на анализите кои се тема на дискусијата се состои од еден маж и две жени, дали се водела од квалитетот на нејзините соработници или се водела од квотите? Исто така рече дека исклучиво ја почитува проф. Колозова и со големо внимание ги чита текстовите кои таа ги има напишано. Смета дека жените треба да ги интересираат и други прашања и да реагираат на нив како на пример зошто голото женско тело се користи за рекламирање на автомобилски гуми, зошто работодавачот бара да се достави фотографија пред да ги повика жените на интервју, зошто во многу институции во државата и се забранува на жената да остане бремена, зошто во забавните емисии емитувани на медиумите во визуелизацијата има многу повеќе жени од мажи и сл?"

Проф. д-р Катерина Колозова рече дека 95% од истражувачите и професорите во Институтот за родови студии се жени и претставува симптом дека повеќето жени се заинтересирани за овие студии од мажите. Исто така информира дека во однос на стереотипизацијата се направени повеќе студии каде и се дадени препораки како да се надмине таа стереотипизација. Што се однесува до констатацијата дека медиумите се пасивно огледало на реалноста, а не нивен активен креатор, емпириските истражувања укажуваат дека тие тврдења не се точни. Резултатите покажале дека жените во реалноста се присутни во академскиот живот и има еднаквост во академскиот свет што значи и во експертскиот свет. Тоа е податок кој оди во прилог за заложбите за еднаква застапеност на родовите.

Неда Чалоска од Хелсиншки комитет рече дека од нивната пракса и искуство во работењето, кога официјално се обраќаат до одредена институција, посебно носител на функција, секогаш внимаваат дали се работи за министер или министерка, пратеник или пратеничка. Во таа насока смета дека со членувањето на именките во женски род ќе се смени и свеста, така што и самите жени постепено ќе прифатат дека се жени министерки, а не министри.

Проф. д-р Катерина Колозова рече дека точно е дека постојат жени на кој им пречи членувањето со женската наставка, затоа што сметаат дека на тој начин се девалвира функцијата. Но, со самото тоа што ќе ја еманципирате женската наставка, односно именувањето на функцијата со женската наставка во јавниот говор ќе добие перцепција дека тоа не звучи помалку вредно и достоинствено, Вие веќе сте допринеле за унапредување на односите меѓу родовите со градење и правење на позитивна слика за жените како активни чинители во јавниот живот.

Иван Мирчевски, рече дека презентацијата на проф. д-р Колозова ја слушал внимателно, но рече дека има одредени забелешки во однос на анализата за ТВ Канал 5. Од анализата произлегло дека во политичките емисии соодносот помеѓу мажите и жените е доста голем, во корист на мажите. Кога се работи за аналитичари и политичари, ТВ Канал 5 не може да го реши проблемот на активноста и неактивноста на едниот или другиот род во политичкиот живот во РМ. Доколку има 50 квалитетни жени политичарки, ТВ Канал 5 не може да покани 150. Колку што разбрал од презентацијата, го постави прашањето дали треба да се покани или прикажат жени во емисиите иако се неквалитетни во однос на својата професија? Потенцира дека таков начин на работа во медиумите не е познат. Родовата активност која ја посакувате не можете да ја диктирате во медиумите. Медиумот е рефлексивна, огледало на реалната состојба во општеството. Медиумите мора брзо да дојдат до информација која ќе биде квалитетна, посебно за информативната програма, вести. Кога станува збор за

политички и друг вид емисии, тогаш смета дека гостинот мора да биде „атрактивен“, и тогаш кога телевизијата има таков гостин во студио, гледаноста е на високо ниво. Додаде дека доколку се направи анализа за родова еднаквост на презентерите на ТВ Канал 5, ќе се забележи дека има 3 жени наспроти еден маж. Исто така програмскиот директор во ТВ Канал 5 е жена, главниот одговорен уредник е жена, уредникот на филмска и забавна програма е жена.

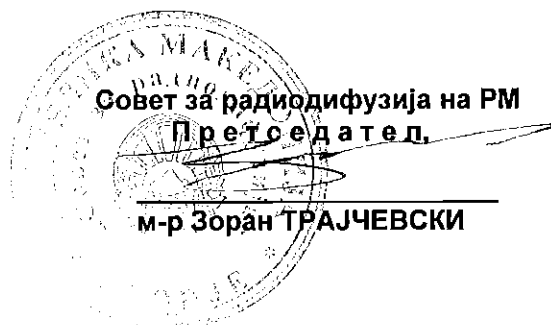
Проф. д-р Катерина Колозова објасни дека ниту една од мониторираните телевизии кои биле опфатени во двете анализи, не се „обвинети“ за родова дискриминација. Анализата покажала бројки. Бројките се симптом на реалноста на нашето општество. Секако дека не треба да се повикаат во емисија некомпетентни жени само затоа што се жени. Но, сепак медиумите се креатор на реалноста, кои треба да заземат активна или проактивна улога, и доколку е можно, секаде каде што може, да се потрудат да побараат жена, а не маж. Значи, препорача една свесност за прашањето и еден напор на тој план.

Претседателот на Советот, м-р Зоран Трајчевски, рече дека неговиот личен став е дека во одредени ситуации употребата на женската наставка кај именките не треба да се оди во крајност. Нема потреба да се членуваат одредени позиции кои објаснуваат работно место за жена, бидејќи се доаѓа до карикатурална ситуација. Во македонскиот јазик, односно во секојдневниот говор, терминот „секретар“ и „секретарка“ имаат различно толкување. Исто така употребата на наставките не значи ништо, ако во пракса не се преземаат заеднички реални чекори за менување на состојбата, ако на пример, на клучни позиции бидат само мажи. Самото инсистирање на употреба на наставките не е решение. Жената е потребно да се избори активно да ја има во сите сфери во општеството. Претседателот на Советот, м-р Зоран Трајчевски, рече дека во Советот за радиодифузија, во последниот период се вработени 11 (единаесет) лица, од кои 9 (девет) се жени, а и поголемиот дел од раководителите на Сектори во Советот се жени. Советот, рече, на ваков начин, и практично покажува дека има чувство за прашањето за еднаква родова застапеност.

Советот, со два воздржани гласа од членовите на Советот, м-р Васко Петревски и Методи Стоименовски и останатите гласа „за“, ги усвои Анализата на родовите прашања во програмските концепти и содржини на средствата за јавно информирање и Анализата на начинот на прикажување и претставување на жените и мажите во програмските концепти и содржини.

Советот го задолжи Секторот за програмски работи, горенаведените анализи да ги достави до Собранието на Република Македонија

Бр. 02-5287/3
15.11. 2012 година
Скопје

Записникот го водеше,
Ружица Бошнакоска Јотевска

Р. Бошнакоска Јотевска

Изработила: Ружица Бошнакоска Јотевска RJJ
Одобрил: Огнен Неделковски ON